

BESZÁMOLÓ
a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály
2021. évi tevékenységéről

1. Statisztikai adatok

Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály

Taglétszám a 2021. decemberi állapot szerint 22 fő

2021. év folyamán törölt tagok száma 0 fő

2021. év folyamán felvett tagok száma 0 fő

A vezetőség összetétele:

Elnök: *Dr. Fórizs Sándor nyá. r. dandártábornok, egyetemi tanár*

Elnökségi tagok: *Zámbó Péter r. ezredes, főkapitányi tanácsadó*
Országos Rendőr-főkapitányság
Dr. Gaál Gyula r. ezredes, hivatalvezető
Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
Dr. Hautzinger Zoltán r. ezredes, oktatási dékánhelyettes
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar

Titkár: *Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina r. ezredes, osztályvezető*
Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat

A vezetőség megújításának időpontja:

2013. június 27.

A vezetőség elérhetőségi koordinátái:

Dr. Fórizs Sándor nyá. r. dandártábornok
drforizs@gmail.com

Zámbó Péter r. ezredes
zambo111@gmail.com

Dr. Gaál Gyula r. ezredes
gaalg@baranya.police.hu

Dr. Hautzinger Zoltán
hautzinger.zoltan@uni-nke.hu

Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina r. ezredes
zan.krisztina@gmail.com

A 2021-ben – önállóan vagy más szervezetekkel közösen – tervezett rendezvények száma: 2

A rendezvények megnevezése:

- 1) **„Rendészet a rendkívüli helyzetekben – húsz éves a Szent László napi konferencia”** című nemzetközi tudományos-szakmai konferencia – (társszervezés a Magyar Rendészettudományi Társasággal) Pécs, 2021. június 24.
- 2) **„Pécsi könyvbemutató a Magyar Tudomány Ünnepeén”** – (társszervezés a Magyar Rendészettudományi Társasággal) Pécs, 2021. november 12.

2. Szöveges értékelés

2019-2021

A Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja évente rendezett konferenciát a rendészet/államigazgatás aktuális kérdései köré szervezve, mindig júniusban a Határőrség napja alkalmából. A rendezvényen plenáris, illetve témaszekciók szerinti előadásokra került sor. Az előadásokat könyv formájában adtuk ki és minden év őszén a tudomány napjához kapcsolódóan könyvbemutatón mutattuk be. A kiadványok a Magyar Rendészettudományi Társaság közreműködésével és a Rendőrség Tudományos Tanácsa támogatásával készültek.

- 2021. A konferencia címe (és témája): „Rendészet a rendkívüli helyzetekben – húsz éves a Szent László napi konferencia”. A kiadványt szerkesztette Gaál Gyula, Hautzinger Zoltán, felelős kiadó Zámbó Péter elnök. A könyvben 52 szerző publikációja jelent meg hat témacsoportban.
- 2020. A konferencia címe (és témája): „A hadtudománytól a rendészettudományig – társadalmi kihívások a nemzeti összetartozás évében.” A kiadványt szerkesztette Gaál Gyula, Hautzinger Zoltán, felelős kiadó Zámbó Péter elnök. A könyvben 44 szerző publikációja jelent meg öt témacsoportban.
- 2019. A konferencia címe (és témája): „A bűnüldözés és a bűnmegelőzés rendészettudományi tényezői”. A kiadványt szerkesztette Gaál Gyula, Hautzinger Zoltán, felelős kiadó Zámbó Péter elnök. A könyvben 39 szerző publikációja jelent meg öt témacsoportban.

2021

A Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozatának és a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztályának Pécsi Szakcsoportja a közel két évtizede megkezdett hagyományt követve, Szent László napja alkalmából, a Rendőrség Tudományos Tanácsa közreműködésével 2021. június 24-én nemzetközi tudományos konferenciát rendezett „Rendészet a rendkívüli helyzetekben – húsz éves a Szent László napi konferencia” címmel. A szimpózium megrendezése az érvényben lévő járványügyi szabályok szigorú és következetes betartása mellett történt. A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karon tartott rendezvény célja – a járványügyi veszélyhelyzetre is tekintettel – tudományos igényességgel áttekinteni mindazokat a társadalmi, állami kihívásokat, amelyek rendkívüli helyzetekben a közrend, a közbiztonság és az államhatár rendje védelmének, a rendészet működésének paramétereit meghatározhatják. A konferencia előadóinak lehetőségük volt rendészetelméleti- és történeti, bűnüldözési, szakrendészeti, illetve migrációs tematikájú szekcióüléseken a konferencia címéhez kötődő tárgyban referátumot tartani.

A rendezvényt Zámbó Péter ny. r. ezredes nyitotta meg. Rámutatott, hogy a konferenciasorozat 20 éves története a Határőrség védőszentje Szent László előtti tisztelgéssel indult, ezért ennek jegyében szervezték az első konferenciát.

Megnyitója után Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, a Belügyminisztérium oktatási főszemlélője ismertette Dr. Pintér Sándor belügyminiszter, miniszterelnök-helyettes, a konferencia fővédnökének méltató levelét, amely szerint a „konferencia célja nem más, mint tudományosan szemlélve a gyakorlatot, azoknak a kihívásoknak az áttekintése, melyek veszélyhelyzetben meghatározzák a közrend, a közbiztonság, a rendészet egésze működésének sajátosságait.”

Ezt követően köszöntőt mondott Decsi István, a Pécsi Tudományegyetem kancellára, aki kiemelte az egyetem szerepét a koronavírus-járvány kezelésében, illetve annak leküzdésében. Méltatta a rendvédelmi szervek és a katasztrófavédelem, az államigazgatás és az egészségügy között meglévő együttműködés minőségének színvonalát.

A Baranya Megyei Önkormányzat részéről Dr. Óri László elnök mondott köszöntőt. Hangsúlyozta a rendvédelmi szervek kiemelkedő helytállását a pandémia elleni küzdelemben.

Dr. Balogh János r. altábornagy, országos rendőrfőkapitány megbízásából Dr. Gulyás Zsolt r. dandártábornok, Baranya megye rendőrfőkapitánya elmondta, hogy a pandémia tette emlékeztetést az állami rendőrség megalakulásának 100. évfordulóját. Olyan új rendészeti feladatok jelentkeztek, mint a karantén szabályok betartásának, illetve a védelmi intézkedéseknek az ellenőrzése. Ezeket érdemes elemezni és tudományos szempontból is megvizsgálni, mert szükség esetén az elkövetkezendő időszakban segítheti a hatékonyabb munkavégzést.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság képviselőjében a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója, Mácsai Antal tűzoltó ezredes köszöntötte a konferencia résztvevőit. Felhívta a figyelmet az összefogás fontosságára az állami és a társadalmi szereplők együttműködésében.

Dr. Kovács Gábor rendőr dandártábornok, a Magyar Rendészettudományi Társaság főtitkára kiemelte az ifjúság szerepét az ilyen jellegű konferenciákon. Az egyetemeken működő tudományos diákköri életben kiemelkedően szereplők itt bemutatják a tudományos eredményeiket.

Dr. Felkai László, a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára, a Belügyi Tudományos Tanács elnöke videóüzenetben üdvözölte a konferencia résztvevőit. Elmondta, hogy rendkívüli helyzetek sajnos a következő időszakban sem zárhatók ki és hogy hatékony, de túlzás nélküli intézkedésekre van szükség, ahol nem a szigorú szabályok, hanem azok kontrollja a fontos és hogy a kontroll ereje nem a jogszabályokban, hanem a kultúrában van. Tanulásként említette, hogy a döntéshozókra nyomás nehezedett, de így is meg kellett őrizniük a szuverenitásukat. Az ilyen helyzetekben doktrínai módon nem lehet megoldásokat adni.

A köszöntők után plenáris ülés, majd öt szekcióülés következett. „A rendészet rendkívülisége” szekciót Dr. Gaál Gyula r. ezredes, a „Rendkívüli helyzetek történeti és társadalmi szeletei” szekciót Dr. Kovács Gábor rendőr dandártábornok, a „Veszélyhelyzetek rendészeti kihívásai” szekciót Dr. Fórizs Sándor nyugállományú rendőr dandártábornok, a „Migráció különleges helyzetben” szekciót Dr. Hautzinger Zoltán rendőr ezredes, a „Rendkívüli helyzetek kriminalisztikája” szekciót Dr. Fenyvesi Csaba egyetemi tanár vezette.

A szimpózium nagyszerű lehetőséget biztosított a száznál is több résztvevőnek, hogy interaktív módon vitassák meg a rendkívüli helyzetekben jelentkező rendészeti kihívásokat. A konferencia tudományos értékeinek megőrzése céljából a plenáris-, illetve a szekcióüléseken elhangzott előadások tanulmányos változatai a konferenciát követően a Pécsi Határőr Tudományos Közlemények (HU ISSN: 1589-1674) huszonharmadik számában jelentek meg. <http://www.pecshor.hu/rendezvenyek/2021/2021.htm>

Egyéb tevékenységek

2019-2021

- 2019-ben részt vettünk a Rendészeti Lexikon kidolgozásában.
- Folyamatosan, három éven keresztül kutattuk a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára Lánglilium utca-i részlegében a Határőrség Országos Parancsnokság rendelkezésre álló dokumentumait a kevésbé ismert 1950-1958-as időszakra vonatkozóan. Az eredmények 17 publikációban jelentek meg.
- Tovább kutattuk a migráció/menekültkérdés jelenségét, szintén publikációkkal alátámasztva.
- Legaktívabb tagtársaink publikációs adatai:

Dr. Fórizs Sándor

2021: 10 publikáció,

2020: 6 publikáció,

2019: 10 publikáció.

Ezek megoszlása:

- határőrizet történet 17 db.
- rendészeti képzés 3 db.
- bűnügy, külföldi rendőrségek 6 db.

Dr. Gaál Gyula

2021: 2 publikáció, 1 kötet szerkesztés,

2020: 1 publikáció, 2 kötet szerkesztés,

2019: 1 publikáció, 2 kötet szerkesztés.

Ezek megoszlása:

- bűnügy 4 db.

Dr. Hautzinger Zoltán

2021: 7 publikáció, 1 kötet szerkesztés,

2020: 4 publikáció, 1 kötet szerkesztés,

2019: 6 publikáció, 1 kötet szerkesztés, 1 recenzió.

Ezek megoszlása:

- rendészettörténet 2 db.
- rendészettudomány 8 db.
- bűnügyi tudományok 7 db.

Dr. Ritecz György

2021: 4 publikáció,

2020: 8 publikáció,

2019: 4 publikáció.

Ezek megoszlása:

- migráció és bűnözés 3 db.
- turizmusbiztonság 10 db.
- tudományelmélet 1 db.
- migráció-terrorizmus 2 db.

Dr. Teke András

2021: 5 publikáció,

2020: 2 publikáció,

2019: 5 publikáció.

Ezek megoszlása:

- migráció 6 db.
- rendészet 6 db.

A publikációk elérhetők az érintett kiadványokon kívül az mtmt.hu oldalon, illetve a szerző honlapján (forizs-sandor.hu).

- A szakosztály tagjai közül többen témavezetők a Rendészettudományi Doktori Iskolában és a kapcsolódó rendezvények, műhelyviták, nyilvános védések rendszeres szereplői.
- Segítséget nyújtottunk témavezetői és opponensi szinten határőrizeti/rendészeti tartalmú PhD felkészülések során.
  - Kui László 2020-ban PhD tudományos fokozatot szerzett „A magyar határőrizet technikai generációváltásai és lehetséges fejlesztési irányok” című disszertációjával. Témavezetői Dr. Fórizs Sándor ny. r. dandártábornok és Dr. Zsigovits László ny. r. ezredes voltak.
  - Éberhardt Gábor r. ezredes kidolgozásában PhD dolgozat védéséig jutottunk „A túlterheléses migráció lehetséges közrendészeti hatásai” című értekezés tervezettel.
- Segítséget nyújtottunk anyagok adásával a nyírbátori határőr gyűjtemény összeállításához. Tanyik József ny. hőr alezredes évekre visszanyúló gyűjtőmunkát folytatott a Nyírbátori Határőr Állandó Kiállítás, kvázi Múzeum és Határőr Kutatóhely létrehozása érdekében. Eddig mintegy ezer tételben három és fél ezer relikvia került a gyűjteménybe. A Covid miatt kialakult számos hátráltató tényező dacára idén év elején elkezdődhet az érdemi munka. Illeszkedve a jövőre kezdődő ünnepsorozatba, a megnyitó várhatóan 2023. tavaszán Nyírbátor másodszeri várossá válásának 50. évfordulója kapcsán az egyik fő ünnepi esemény lesz.
- Képviseletük a szervezetet az MTA Rendészeti Albizottság jelenléti illetve online rendezvényein.

3. 2022. évi munkaterv

- Pécsi konferenciasorozat
  - 2022. június
  - 2022. november

A nemzetközi szakmai tudományos konferencia értékeit megőrkítő könyv bemutatója a Magyar Rendészettudományi Társasággal közösen.

  - A Pécsi Határőr Tudományos Közlemények (www.pecshor.hu) periodika létrehozásának 20. évfordulója alkalmából a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja ünnepi válogatáskötet kiadását tervezi.
- További feladatok
  - Folytatjuk a magyar határőrség történetének kutatását, publikálását, kiemelten az 1950-1958 közötti időszakot és az 1956-os események határőrizeti vonatkozásait.
  - Tovább kutatjuk a migráció/menekültkérdés jelenségét, eredményeinket publikációk formájában tesszük közzé.
  - Feladatunknak tekintjük a 2021/2022-ben PhD képzést befejező társasági tagjaink segítségét a felkészülésben.

- Workshop szervezése a határőrizeti/határrendészeti – és ehhez szorosabban kapcsolódó – témájú PhD felkészülésen résztvevők számára. Témájuk, tapasztalataik, kutatási helyzetük bemutatása, aktuális kérdések megbeszélése.
- Segítségnyújtás a határrendészettel kapcsolatos kiadványok, írásművek lektorálásában.

4. Témajavaslatok

5. Elismerési javaslatok

Budapest, 2022. január 12.

Prof. Dr. Fórizs Sándor ny. r. dandártábornok sk.
szakosztály elnök

Görbe Attiláné Dr. Zán Krisztina ezredes sk.
szakosztály titkár